

Empleats públics a Catalunya i Espanya, 2013-2019

Agost 2019

Resum executiu

- *Com en altres INFORMES PIMEC publicats fa uns anys, en aquest actualitzem una explotació al voltant dels empleats públics a Espanya i a Catalunya, amb les dades provinents del Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas, corresponents al mes de gener de 2019 i la seva comparativa amb el gener de 2013.*
- *A gener de 2019 a Catalunya hi havia 319.759 assalariats del sector públic, una xifra un 2,3% superior a la del mateix mes del 2013, any en què s'inicia la recuperació econòmica que s'ha perllongat fins als nostres dies.*
- *Els empleats públics a Catalunya representen el 12,3% del total de treballadors públics de l'Estat.*
- *L'Administració central té poc pes en el conjunt d'empleats públics catalans (8,1%); per contra, l'Administració autonòmica (55,1%), l'Administració local (28%) i Universitats (8,8%) tenen pesos relatius més alts que al conjunt de l'Estat.*
- *Un indicador per a sospesar la importància de l'ocupació pública en el conjunt de l'economia és el pes dels empleats públics sobre els ocupats totals. A Catalunya aquest pes, a gener de 2019, és el més baix de tot l'Estat, concretament el 9,3%. De fet, de sempre des que elaborem aquest indicador Catalunya té el valor més baix. Contrasta amb els nivells superiors al 15% que enregistren les dues Castelles, Aragó i Astúries; i contrasta encara més amb el 23,4% que enregistra Extremadura, 2,5 vegades més que el nivell català.*
- *Una part de la distància d'empleats públics entre comunitats es pot explicar per la política de concertacions entre el sector públic i el sector privat, sobretot en els àmbits educatiu i sanitari, que a Catalunya compta amb una llarga tradició.*
- *L'altre indicador que utilitzem per comparar el nivell d'empleats públics a escala territorial és el seu nombre i la població a la qual serveixen. En aquest registre Catalunya també és la comunitat menys dotada: 41,3 empleats públics per cada 1.000 habitants, el nivell més baix de tot l'Estat.*
- *Les dues Castelles i Aragó tenen entre 66 i 69 empleats públics per cada 1.000 habitants, un 63% més que Catalunya. El cas més extrem és Extremadura, que compta amb 84,5 treballadors públics per cada 1.000 habitants, 2,5 vegades el nivell de Catalunya.*

1. Introducció

PIMEC va elaborar ja fa uns anys un informe sobre els empleats que ocupava el sector públic a Catalunya i a Espanya.¹ Ha semblat oportú realitzar una posada al dia de les dades que al seu moment vam recollir, més quan al llarg dels darrers anys l'economia ha experimentat una considerable recuperació i aquesta circumstància podria haver modificat l'estructura publicoprivada a remolc del dinamisme del sector empresarial.

És evident que el sector públic té una incidència directa i indirecta sobre l'activitat econòmica privada de pimes i autònoms: els ofereix béns i serveis, els regula, els controla, els aplica impostos, i un llarg etcètera. Per a exercir la seva funció, el sector públic té empleats. En aquest INFORMES, analitzem el nombre i l'estructura dels treballadors públics a Catalunya, i ho comparem amb els de la resta de l'Estat.

El document s'estructura en dos apartats. En el primer presentem les darreres dades disponibles d'empleats públics per a Catalunya segons els registres de l'Estat; en el segon, efectuem les comparatives habituals a nivell autonòmic de pes relatiu dels empleats públics sobre el total dels ocupats i sobre la població.

La font d'informació és la mateixa que en altres treballs anteriors, el Boletín Estadístico del Personal al Servicio de las Administraciones Públicas, del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública. Cal recordar que aquestes estadístiques, que es publiquen normalment amb periodicitat semestral, recullen el personal que consta en nòmines d'organismes públics. Però no hi són tots els empleats.

El Registre no inclou els treballadors de Correus, els alts càrrecs, el personal d'organismes autònoms de les comunitats autònomes, el personal de consorcis, personal laboral amb contractes de durada inferior a 6 mesos, entre altres. No obstant l'anterior, l'estadística de base és un registre que reflecteix de manera homogènia al llarg del temps el nombre i la distribució funcional i territorial d'una bona part de l'ocupació pública a l'Estat espanyol.

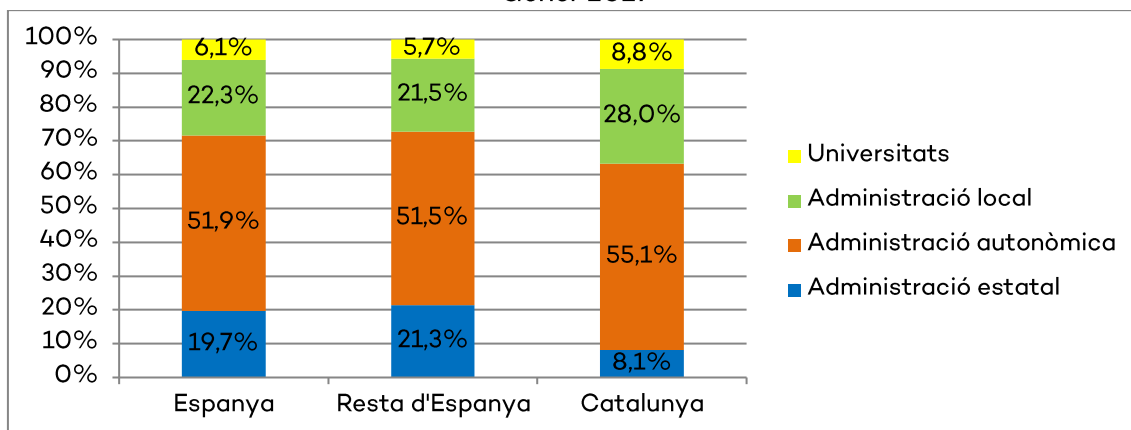
¹ *Personal al servei de les Administracions públiques 2004-2008; Personal al servei de les Administracions públiques 2004-2009; L'ocupació pública en una fase de crisi econòmica 2007-2010; INFORMES PIMEC 5/2012 Empleats públics a Catalunya i a l'Estat espanyol, i comparativa internacional; INFORMES PIMEC 7/2013 Empleats públics a Espanya i Catalunya 2007-2013, i INFORMES PIMEC 8/2015 Empleats públics a Catalunya i Espanya. 2008-2015.*

2. Personal de les administracions públiques a Catalunya

A gener de 2019, Catalunya tenia 319.759 assalariats públics segons el Registre Central de Personal del Ministeri d'Hisenda. Aquesta xifra suposa un 12,3% del total de l'Estat i un augment del 2,3% en relació a l'any 2013, en què l'economia comença a recuperar-se després de la llarga i profunda crisi del període 2008-2013.

L'estructura dels treballadors públics a Catalunya segons administració és notablement diferent de la de la resta d'Espanya. En el cas català l'administració central representa el 8,1% del total enfront d'un 21,3% a la resta de l'Estat. Per contra, l'administració autonòmica (55,1%) i la local (28,0%) tenen un pes a Catalunya superior al de la resta d'Espanya (51,5% i 21,5%, respectivament). També té un pes superior en el cas català el personal d'Universitats (8,8% a Catalunya i 5,7% a la resta de l'Estat).

Gràfic 1. Empleats públics per administració a Catalunya, Espanya i resta d'Espanya. Gener 2019

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

Els assalariats públics a Catalunya dependents de l'administració central a gener de 2019 són 25.711 (veure detall a la Taula 1), que representen el 5,1% del total espanyol; en canvi, el pes de Catalunya en els assalariats públics de les administracions autonòmica, local i universitats suposen el 13%, el 15,4% i el 17,8% respectivament, pesos relatius tots ells inferiors al pes de l'economia catalana sobre el total de l'espanyola. Un cas a part el tenim en les forces de seguretat autonòmiques, que anys després del desplegament complet dels Mossos representen el 67,9% del total estatal.

Quant a la dinàmica dels darrers sis anys, l'augment del nombre total de treballadors públics a Catalunya s'explica per l'augment dels empleats a les universitats (11%), a l'administració autonòmica (13%) i a les administracions locals (2,3%), mentre que els assalariats dependents de l'administració de l'Estat van disminuir un 14,7% (Taula 1).

Taula 1. Empleats públics per administració a Catalunya. Gener 2019

	Empleats	Distribució	Variació 2013-19	Catalunya/Espanya 2019
Administració Estatal	25.711	8,1%	-14,7%	5,1%
Ministeris i Organismes autònoms	10.379	3,3%	-14,8%	5,8%
Agències estatals	1.604	0,5%	-4,5%	11,6%
Sanitat, Seguretat Social i Defensa	0	0,0%	-	0,0%
FFCC seguretat de l'Estat	6.370	2,0%	-8,1%	4,6%
Forces armades	2.058	0,6%	19,5%	1,8%
Administració de justícia	2.158	0,7%	-1,5%	8,9%
Ens públics	3.142	1,0%	-42,1%	10,0%
Administracions autonòmiques	174.558	55,1%	5,7%	13,0%
Conselleries i Organismes autònoms	29.244	9,2%	-3,4%	13,9%
Docència no universitària	78.180	24,7%	10,1%	14,1%
Institucions sanitàries	42.536	13,4%	8,8%	8,3%
Forces de seguretat	17.368	5,5%	0,3%	67,9%
Administració de justícia	7.230	2,3%	-2,4%	18,2%
Administracions locals	88.647	28,0%	2,3%	15,4%
Universitats	27.843	8,8%	11,0%	17,8%
TOTAL	316.759	100,0%	3,2%	12,3%

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.

3. Personal de les administracions públiques per comunitats autònomes

Al conjunt de l'Estat espanyol el pes dels treballadors públics representa el 13,2% del total de l'ocupació.

De manera coherent amb un fet ja observat en els anteriors informes, Catalunya és la comunitat amb la menor proporció d'empleats públics respecte al total d'empleats de l'economia i respecte a la població. Dos mapes ho il·lustren.

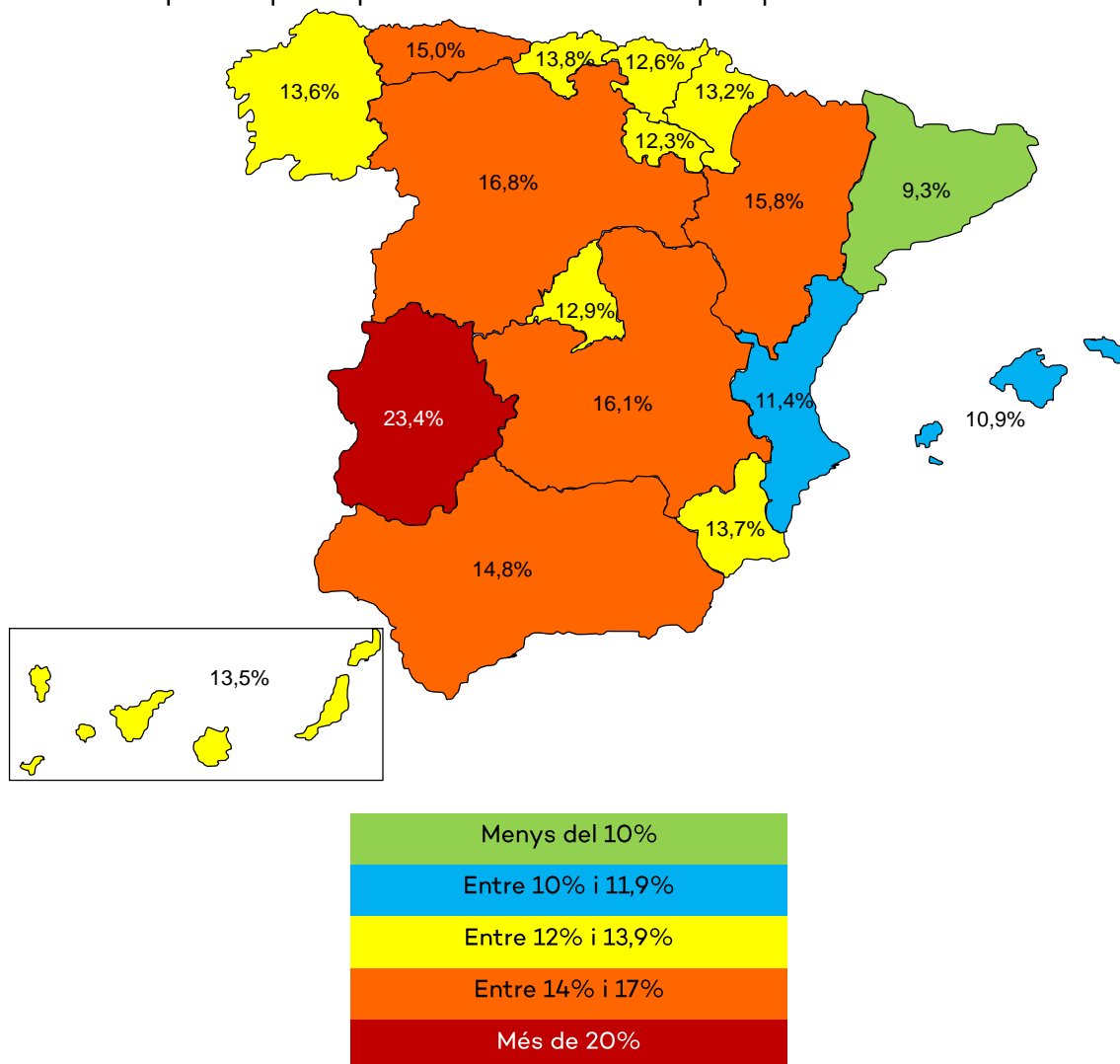
En el Mapa 1 es relaciona el nombre d'empleats públics a gener de 2019 amb l'ocupació total de cada territori al primer trimestre de 2019. Es constata que Catalunya és la comunitat autònoma amb un menor pes de l'ocupació pública (9,3%), seguida de les Illes Balears i la Comunitat Valenciana, que en cap cas arriben al 12%. Amb un nivell comprès entre el 12 i el 13% figuren Navarra, La Rioja, el País Basc i la Comunitat de Madrid.

Al cantó contrari trobem Extremadura, amb un 23,4% de la població ocupada treballant al sector públic, és a dir, 2,5 vegades el pes que té a Catalunya. A continuació, Castella i Lleó, Castella la Manxa, Aragó i Astúries, totes elles amb

percentatges superiors al 15%. Per bé que la importància dels treballadors públics sobre el total d'ocupació ha disminuït d'una forma generalitzada respecte a l'any 2013, pràcticament no s'ha modificat l'ordre de les diverses comunitats autònomes en el rànquing.

El baix pes dels empleats públics a Catalunya es correspon en bona part al singular i estès sistema de concerts sector públic- sector privat, en virtut del qual operadors privats presten serveis de manera concertada i finançada per l'administració, i que té els seus màxims exponents en l'educació i la sanitat. Aquest sistema de prestar serveis públics té una llarga tradició a Catalunya i es valora, en general, com d'una considerable eficiència.

Mapa 1. Empleats públics sobre el total d'ocupats per CA. Gener 2019

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i de l'INE.

De manera similar, al Mapa 2 observem que el pes dels treballadors públics sobre la població de cada territori posa en relleu grans diferències.

Novament, Catalunya és el territori amb un menor pes dels treballadors públics en termes relatius (41,3 per cada 1.000 habitants), seguida de la Comunitat Valenciana i les Illes Balears.

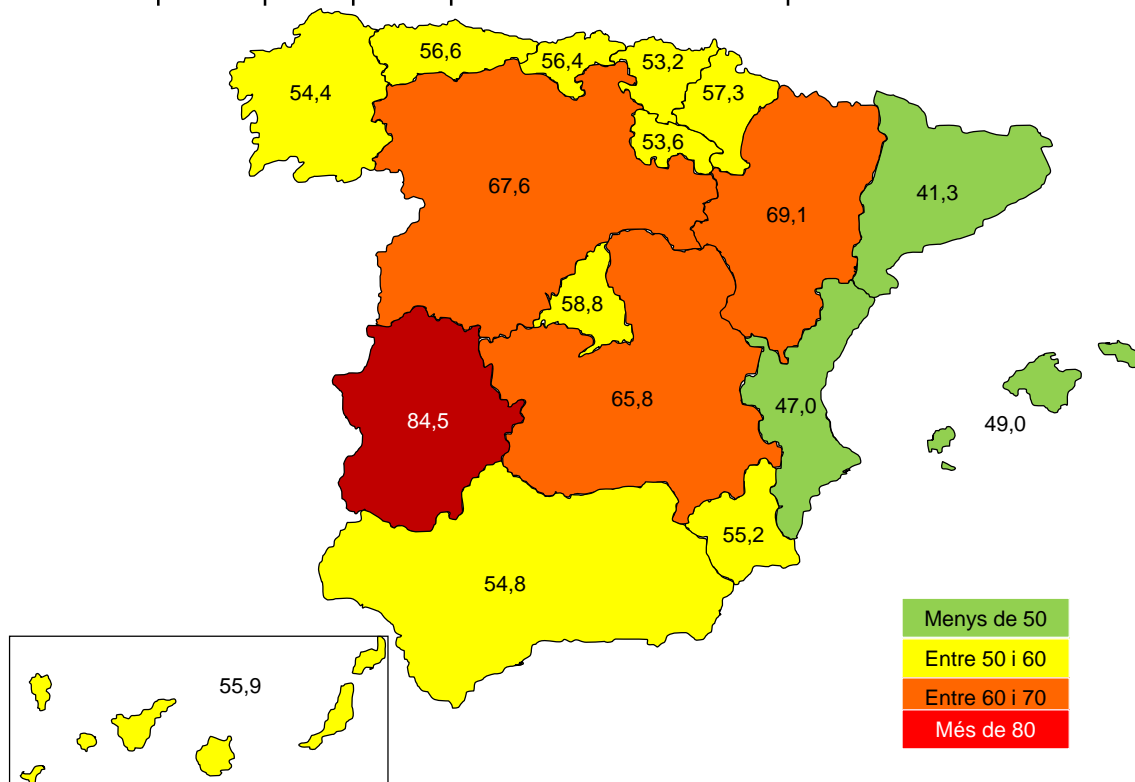
Un grup de deu comunitats tenen entre 54 i 59 empleats públics per cada 1.000 habitants: Navarra, La Rioja, País Basc, Astúries, Cantàbria, Galícia, Madrid, Andalusia, Múrcia i Canàries. De mitjana tenen un 35% més d'empleats públics per 1.000 habitants que Catalunya.

Territoris extensos i relativament poc poblats com ara les dues Castelles i Aragó tenen entre 66 i 69 empleats públics per cada 1.000 habitants, un 63% més que Catalunya.

També s'observa el cas particular d'Extremadura, que més que dobra el registre català amb 84,5 treballadors públics per cada 1.000 habitants.

En comparació al 2013, les dues ràtios que més han variat al 2019 són la reducció d'un 8% a la Comunitat de Madrid i l'augment de Castella la Manxa, del 13%, i d'Extremadura, del 6%.

Mapa 2. Empleats públics per cada 1.000 habitants per CA. Gener 2019

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques i de l'INE.

4. Personal de les administracions públiques per demarcacions catalanes

El Registre Central dona informació dels empleats públics per províncies. A la taula 2 hi hem recollit les de les catalanes.

Com es pot observar, el gruix dels empleats públics es troba a la província de Barcelona (69%), i on n'hi ha menys al conjunt de Catalunya és a Lleida (7,8%).

Tant l'Administració central com l'autonòmica tenen uns pesos relatius força semblants a les quatre demarcacions. L'administració local és més important relativament a Girona i a Tarragona i les Universitats tenen un major pes a Barcelona que a la resta de províncies.

Des del 2013 fins al 2019, on més ha crescut el nombre d'empleats públics ha estat a Girona (6,9%), en el marc d'un creixement general.

Taula 2. Empleats públics per administració a les províncies catalanes. Gener 2019

	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
<i>Nombre d'empleats públics</i>					
Administració Central	25.711	18.323	2.716	1.957	2.715
Administració autonòmica	174.558	120.318	19.362	13.870	21.008
Administració Local	88.647	58.803	10.909	6.895	12.040
Universitats	27.843	21.229	1.862	1.936	2.816
Total	316.759	218.673	34.849	24.658	38.579
<i>Distribució percentual</i>					
Administració Central	8,1%	8,4%	7,8%	7,9%	7,0%
Administració autonòmica	55,1%	55,0%	55,6%	56,2%	54,5%
Administració Local	28,0%	26,9%	31,3%	28,0%	31,2%
Universitats	8,8%	9,7%	5,3%	7,9%	7,3%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Província / Catalunya	100,0%	69,0%	11,0%	7,8%	12,2%
2013=100	103,2	102,4	106,9	104,7	103,7

Font: Elaboració pròpia a partir del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques.